

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
m é r s é k e l t á r j e g y z é k s z e r i n t s z á m i t f e l .

Ellentétek.

Hieronymy Károly belügyminiszter, mint erről már hirt adtunk, megemissitette Csongrád megye törvényhatósági közgyűlésének azt a határozatát, amely dírekte e célra kivetendő megyei pótdadóval kívánta a tisztviselők létszámát szaporítani és ilymódon akart segíteni a közigazgatás lassuságán.

A tisztviselők létszámazaporítása ezzel bizonytalan időre el van napolva, de el az is, hogy a megyei adminisztráció gépezetének kerekai gyorsabban és úgy forogjanak, ahogy ez a jó adminisztráció érdekéből kívánatos.

Hogy az adminisztráció gépezete jól, gyorsan és pontosan működjék, ezt a közönség is, a belügyminiszter is követelik és ez a követelés egészen jogosult. De ám, aki ilyen követelésekkel lép fel, annak tudnia kell azt is, mily feltételek mellett várható jogos kívánásának teljesülése; jelesül pedig tudnia kell azt, hogy jó, gyors és pontos közigazgatás csak a tenyleges munkával arányban álló szellemi és fizikai munkaerőtől várható, mert jóllehet ideig-óráig kisebb létszámú tisztviselői kar is elvégezhet — ereje megfeszí-

tésével, lankadni nem tudó ügyszere-ttel — tömegesebb munkát, mint amennyi a számarányának megfelel, de kétségtelen, hogy ez állandóan sem nem követelhető, sem nem várható s hogy a szellemi erők ily túlfeszítése részben a munka értékének feltétlen csökkenésével jár, részben pedig olyan visszahatást von maga után, mely az egész adminisztráción keservesen megbosszulja magát.

A közkedvességű mondás: „ne legyen hivatalos óra, de ne legyen restánca sem, — nagyon szépen hangzik ugyan a teóriában, de gyakorlati kivitelre nem tarthat igényt. Mert a köztisztviselő is ember, tőle sem lehet követelni, hogy napestig járomba fogva végezzon szellemi és fizikai munkát együttesen; nem lehet tőle követelni, hogy szigorúan megsabott fizetése mellett a hivatalos órákon túl is íróasztala mellett, akták fölött görnyedezzen csupán azért, mert az ügydarabok száma — nem az ő hibájából — a korábban voltak kétszerezére növekszik meg és mind elintézésre vár a jó és gyors adminisztráció jelszavával.

A belügyminiszter megemissitő határoza tehát már ezért is érthetetlen, kivált miután módjában volt volna

vármegyénk adminisztrációjának munkastatisztikáját visszamenően vagy 8—10 évre bekivánni és abból meggyőződést szerezni az iránt, hogy a törvényhatósági közgyűlés nem könnyelmű léhaságból, nem is csupán a tisztviselők munkával túlterheltségén könnyítendő, hanem érett megfontolás után, kizárólag a jó és gyors adminisztráció érdekéből határozta el a pótdadó alapján való létszámazaporitást.

De érthetetlen a belügyminiszter feloldó határozata egyébként is. Mert éppen ő volt az, aki a megyei adminisztráció iránt legelsőben lépett fel bizonyos követelésekkel, amelyeknek keresztülvitelét a tisztviselői létszám szaporításával koncedálta.

Miként volna hát lehetséges ezt a létszámazaporitást megyei pótdadó nélkül keresztülvinni? Kizárólag csak a vármegye állami dotációjának felelemelésével, amitől pedig a belügyminiszter bizonyára szintén idegenkedik.

Hát ha így van; ha e célra megyei pótdadó-kivóvást nem engedélyez, ha a dotációt se hajlandó felemelni: úgy akkor nem is szabad olyan követelésekkel a megyei adminisztráció iránt semmiféle belügyminiszternek sem fellépnie, amelyek a rendelkezésre álló

TÁRSA.

Csillag-hullás

Írta: Frank Zoltán.

Szeretem a csendes, nyári estéket mind, de legfőképen az augusztusiakat.

Valamikor falusi ember koromban lettem bejűk szerelmes. Valami ellenállhatatlan varázsuk van a lélekre. Az ég sötét azúrján ezüstös arccal mosolyog a hold, körülte a csillagok miriádja fénylik bővös tisztasággal.

A természet környes-körül szunyad; a csendes, langyos levegő álmat csal a pilláira; csak zümögésével ad jelt arról, hogy meg nem halt, mint az alvó ember ütemes lélegzésével.

Néha szárnyat ölt egy-egy kis szelöcske a locsogó patak felől, átsurran a virágos kerteken és hozza a kábító virág-illatot, hogy még jobban elbódítsa vele az alvó világot.

Majd fényes sáv siklik végig az égen. A langyos, illatos levegőben a napi faradt-ság és tikkadtságtól édes bagyadtsággal gyönyörködve éledgő emberi szervezet egy pillanatra megrezzen és a mindenségben, a nagy szemünk kalandozó léleke figyelmelessé lesz.

Csillag hullás volt! . . .

Az ember önként sóhajt egyet és még számosan, kik csendes nyári estben gyönyörködve pihennek és felednek mindent ami — van!

Aztán újra és . . . újra; egy . . . kettő . . . három és ki tudná hány csillag hull le az ég kék boljtán a semmibe . . .

A természetűdös magyarazatát adja ennek szárazon és — okosan; a néphit szépen — költőien!

Az egyiknek valósága meggyőző, a másiknak valószínűtlensége megnyugtató.

Ahitatos vén anyóknak keresztet vetnek ilyenkor, reszkető kezeiket összeteszik, remegő térdük megrögygyn, azott ajkukon ima roppan az egék Úrához, ha nyári estéken csillag-hullást látnak.

Olyan az, mint a halálharang csendülése, vagy a kuvik rémitgető vijjogása.

A halál — kopogtat . . .

Csak hogy szebb, költőibb.

Csillag-hullaskor a szerelmes leány és legénysziv összeszorul és hevesen dobog; hátha, jaj . . . nem jó reá gondolni, hátha Ő! . . . Uram Isten, légy könyörületes . . . Csillag-hullaskor a szerető anya a hátszobába siet, mert a kis Gyurika egész nap köhögött . . .

És boldogan tér vissza, ha „hála Istennek nincs baj.

Mert mikor az a fényes sáv végigfut az égen, a földön egy élő lény pusztul el, borul az örök sötétségbe.

Csillag-hullás fénye: a halál sötét képe! . . .

Pedig a halál nem a legrémítőbb! Csendesen elszunyadni nem lehet nehéz! Hanem haldokolva élni . . . oh az nehéz lehet!

És a csillaghullást kipótolja a farsang. Amaz életet ilt, ez életet kelt a világon, hogy meg ne billenjen az egyensúly.

És míg bizonyos megdöbbenéssel vesszük észre a nyári éjék csillag-hullását az égen, addig a földön itt körülöttünk hull-hal a csillag folyton, észrevétlen. De nem fényel, hogy szembetűnő felköltse a figyelmünket, hanem úgy csendesen, sötétben, szinte rossz . . . vagy nem is akarjuk észre venni az élve-haldoklást . . .

Most dob perdül meg. Először . . . másodsor . . . harmadszor . . . senki többet?! . . .

. . . A hintón az árendás pompázik, a kisasszonyok jól fizeti, a divat-árúsnő. Jó izlésűk van, hiszen — megtanulhatták! Szinte szerencse! Két forintot is megkeresnek naponta, tisztességesen meg lehet belőle élni . . .

Golyó durranás! . . . A füst clozlik s belőle 30,000 ftos pénztári hiány, egy özev és 4 örökre megbélyegzett ártatlan gyermek bontakozik ki.

Megszólal az ablak alatt a kintorna, érces bariton hang régi foszlányai kisérik a melódiát. Némelyiknél könny perdul a barázdált arcról abba a pléh tányérba, melybe fillérek dob a sétáló, mosolygó közönség.

Az idősebbje meg is ismeri, pedig régen látta, van már húsz éve is — a színpadon! Nagy művész és szép ember volt akkor szegény! . . .

szellemi és fizikai erőket túlfeszített munka mellett, csakhamar megörlőnk, rokkantakká silányitának. Mert bár a közigazgatás munkája a megyén tiszteséges dotációban részesül, úgy ez, valamint az időelőtti nyugdíj koránt sem nyújt legcsekélyebb rekompenzációt sem egy szellemi és fizikai munkában idő előtt kimerült életért.

Vármegyénk tisztviselőinek létszáma 8—10 év előtt ugyanaz volt, ami ma.

Az ügydarabok száma pedig ugyan csak ezen időszakban úgy a közigazgatási ágban, valamint az árvaszéknél is a korábban volt ügyszámoknak több mint kétszeresére emelkedett fel.

Ha pusztán ezt tekintjük, ha nem vesszük is figyelembe, hogy újabb meg újabb törvények és a miniszteri rendeletek egész özöne mind nagyobb és nagyobb követelésekkel lépnek a köztisztviselő elé, — már ez magában bőven kimagyarazza a törvényhatósági közgyűlés hozott határozatát s már ez magában — eltekintve már most az olyan fennen követelt jó és gyors adminisztráció szükségességétől is — emberieségi szempontból indokoltá teszi a törvényhatósági bizottság azt a törekvését, hogy a tisztviselők túlterheltségén könnyítsen és a tényleges munkának megfelelő erőket állítson be az adminisztráció gépezetébe.

Aki nem így fogja fel ezt a kérdést; aki jó és e mellett gyors munkát is követel a közigazgatás már is halmozott és egyre növekedő teendőiben, de nem adja meg hozzá a szükséges szellemi és fizikai erőt, sőt egyenest ledönt minden erre irányuló törekvést: az ellentétbe keveredik önmagával és lehet bár szigorú despota, de semmiesetre sem bír kellő érzékkel a jó adminisztráció feltételei iránt.

Tartoztunk ezt leplezetlenül,

Trombita harsog, vonul az czred végy a városon. Utca-hosszat kinyílnak az ablakok és érdekes leányarc, kacér asszonyfejek mosolya között vonul a legénység a kaszárnyába.

A fáradt baka és tiszt egyaránt nyalkán, helykén, ruganyosan lejt tova.

Csak egy körszakálás, vén baka vonul egykedvűen a szárnynon.

— Ni — kiált fel egy elegáns lakás ablakában a ház szöke tündére — a kapitány!

Bele pirul. Jól ismerte, . . . most három éve még a leggavallérabb és legjobb táncosa volt a — kapitány.

Mikor meglátta, tizenhétéves szive első emlékei jutottak észbe, de mikor pirulva hátrahúzódott, már resztelte, hogy ismeri.

Pedig nincs miért . . .

Közvitéz Labossy Sándornak nincs pénze virágra, ha szive van is. És ha a hadnagy úr küldene vele csokrot, oda . . . ő hozza . . . hát akkor mégis tudna szerezni egy hatost, hogy — más vigye el azt a csokrot — neki.

Csillag-hullás . . . csillag-hullás az egész és semmi nagyobb dolog a Szedres Miska sorsa is. Ugyan ki tartana számon . . .

A megye ékes tollú aljegyzője volt. Kitűnően végzett minden iskolát.

Mikor a megyén először helyettesíté mint előadó a vármegye pennáját, hát az alispán maga is elment gratulálni az apjának.

Azt beszélték róla, a — jövő embere. Az apja gazdag patikáros volt. Oda járt az egész város papamorgóra. Aznap

minden cikornya nélkül elmondani, szemben azzal az éles ellentéttel, amely a belügyminiszternek azon korábbi leirata közt, — mely a munkaerő szaporítását koncedálja és most leérkezett rendelete közt van, amely az ezen erőszaporítást célozó anyagi eszközöket megtagadja.

Mert követelni a jobbat, a tökéletesedést, de elvonni, megtagadni az ennek megfelelő eszközöket: nagy következetlenség. S a józan ész szerint is itt kitérésnek helye nem lehet. Vagy be kell érniünk az adminisztráció mai ügyvitelével, mely mellett csak elforog szintén valahogy a közigazgatás gépezetének minden kerekere, de bizony a meglevő munkaerővel arányos lassúbb tempóban; vagy pedig kívánjuk, sőt meg is követeljük a jobbat, melyet voltaképpen minden közeható faktornak meg is kell követelnie, — de ez esetben aztán nem szabad szükkeblűsködnünk a jobb és gyorsabb ügyvitel követelményeivel szemben a munkaerő szaporításánál sem, meg kell adnunk a gépezetnek a nagyobb munkaképességet erőfokozással és nem szabad emberföltött kívánnunk a tisztí kartzól, melynek tagjai sziktén csak emberek.

Egyébiránt a belügyminiszter fentemlített feloldó határozatát, a magunk részéről, ez ügyben nem tartjuk ultimátumnak.

Foglalkozni fog azzal bizonyára a törvényhatósági bizottság legközelebbi közgyűlése és mert joga van, törvényben gyökerező joga az illetén miniszteri rendkeetekkel szemben felterjesztéssel élni: bizonyára gyakorolni is fogja ezt a jogát a helyi adminisztráció érdekében teljes mértékben.

De amidőn ezt teszi majd a törvényhatóság közgyűlése, amikor majd e felterjesztés tárgyában határozatát meghozza: nem csupán statisztikai ada-

különösen jót adott minden vendégnek. A fiát is agyon traktálta, még a laboránsnak se lehetett hasznát venni, — az is elázott.

A jövő embere bánatosan mosolygott. Irta szebbnél-szebb cikkeket, tanult sokat és sóhajtott nagyokat.

A tél legelső bájlat hirdették már a meghívók. A jövő embere volt a főrendező.

Mikor javában állt a multság, az örökös anyai szemek észre vették, hogy az a tea-rózsza — aminő csak a patikus melegházában terem — a szép Nyárady Mici hajából egy feszülő huzármenté gombylukába került . . .

. . . Szedres Miska megitta a patika összes tinktúráit. A hivatalba nem járt. A főispán szigorú vizsgálatot indított ellene.

Ekkor megborzadt maga előtt, feltette: hogy másképp lesz.

Hanem az emberek előtt késő volt, jó cselekedetere semmit nem akartak visszaemlékezni, csak arra amit rosszul tett szegény Szedres Miska.

Léptem — nyomon szemrehányást halott. Az apja megtagadta, a barátai megpiáltak vele találkozóvan, mint a kapitány úr szökése, aki pedig nem vitt hozzá soha csokrot többé.

Hát megújlta a világot és magát is. Nyakába szedte az országot, az útszél lakója lett.

Csak egy vigasza volt, a — mámor! . . . Abban nincs múlt, jelen és jövő! . . .

Mikor kérdezték: miért jutott ennyire? azt felelte:

tokkal fog — nézetünk szerint — kelteni támogatnia a maga igazát, hanem nem árt, ha e mellett nyilván rámutat arra a kiáltó ellentétre is, mely a belügyminiszternek a tisztviselői létszám kérdésében korábban elfoglalt elvi álláspontja és most hozott határozata közt létezik.

Igy aztán remélni lehet, hogy adminisztrációnk javulása érdekében — felterjesztésünk meghallgatást is talál.

Kossuth Ferenc levelei. A magyar nemzetet Kossuth Lajos halálával sújtott országos gyász napjaiban köztudomású, hogy törvényhatóságok és városok, sőt számos község is táviratokban és egyéb úton siettek kifejezést adni a szent halott családja előtt, a vesztéség fölött érzett általános és mély fájdalomnak.

Vármegyénk törvényhatósága nevében Csató Zsigmond dr. alispán küldött akkor részvét-táviratot Kossuth fiához, Turinba és erre a táviratra felel meg most, az alispánhoz intézett levélben a megdicsőültnek fia: Kossuth Ferenc, a következőkben:

»Turin, 23. május 1894.

Csongrádvármegye tisztelt alispánjának

Szentesen!

Nagyságos uram.

Mély gyászomból eredő körülmények nem engedék meg ezelőtt, hogy kifejezzem hálás köszönetemet a becses részvétért, melyet Nagyságod a megye nevében távsürgönyileg sietett kifejezni azon napokban, melyek nagy szerencsétlenségünket követtek és amidőn hontalanságban halt meg az, ki hazát adott a magyar népnek.

A legmélyebb tisztelettel:

Kossuth Ferenc.

*

Szentes város közönségéhez pedig, mely a rögtönösen összehívott rendkívüli közgyűlésből fejezte ki a Kossuth-család előtt, a nagy és pótolhatatlan vesztéség fölött érzett mély fájdalmát és részvétét, a következő levelet intézte Kossuth Ferenc:

— Mikor én megfeledeztem magamról, mások nem akarták elfeledni botlásomat, amit pedig nem volt még késő jóvá tenni. Most aztan nem akarok emlékezni és gondolozni többé.

Aztan gyorsan hozzá tette:

— Adjon, kérem, egy hatost! . . . közel a korcsma, hadd felejtsek . . .

*

Á minap hoztak a lapok, hogy Szedres Miska megfagyott. Eltemették . . .

A rendőrség egy szál hervadt rózsát meg egy arképet talalt nála, amit letétbe helyeztek.

Magamhoz vettem s elküldtem a Mici leányuknak e sorokkal együtt.

Hathia tanul belőle! . . .

Csillaghullás volt az egész! . . .

Szeretem az augusztusi csendes nyári napokat, mikor a csillagok hullanak s a néphit azt mondja: most valaki meghalt.

Szeretem e napok emlékeit is, mert érzem, hogy a halálnal nagyobb csapás . . . az élve haldoklás!

Nem szól a kuvik, fényes sáv sem sikklik az égen és mégis hullnak, egyre hullanak a csillagok. Csakogy itt a földön, körülöttünk, ha nem vesszük, vagy nem a karkuk észre vennék!

Csillaghullás! . . . Csillaghullás! . . .

Nincs, nem is lesz véged, mert . . . emberek, gyarló emberek lakják a földet! . . .

•Turin, 1894. május 26.

Szentes város t. közönségének.

Elkésve bár, de annál melegebben köszönöm (öcsém nevében is), azon részvétet, melylyel a t. közönség minket megtisztelni kegyes volt, előbb sürgönyileg aztán becses átiratában.

Késedelmemet, a nagy csapásból eredő körülmények okozták.

Ezen csapás lesújtott, mert a nagy halott nekünk mindenünk volt; — én úgy is mint fia; úgy is mint Magyar, édesatyámat vesztettem; a polgárosodott világ pedig, a s z a b a d s á g e l t ü n t *Apostolát* gyászolja

Dicsősége volt a hazájának; a jelen század nagyog nevévét, melynek fenyét mindig hazájára irányítja.

Egész élete a honfi szolgálatok, a honfi érdemek óriási halmaza volt; halála pedig honfi érzelmekben és nagy eszménye iránti lelkesedésben egyesíté az egész házat.

Ő ébreszté fel a nemzetet.

Ő tette életerőssé, a nép millióit befogadva az alkotmány sáncaiba.

Ő adott öntudatot a nemzetnek, ő vezette önvédelmét, ő mutatta meg, hogy a Magyar tud is, akar is szabad és önálló lenni.

Ő tartotta fel a e l n y o m a t á s k o r s z a k á b a n a nemzet létjogát, és ő emelte fel a Magyar kérdést az európai kérdések színvonalára.

Ő fenyegette az elnyomókat mindig és mindenütt, míg végre belerentettek az okulásba; és midőn a kényuralon okult a nemzet biztosítható jelenét, ő örökösöt a távoból, ő intett, ő buzdított, ő remélt, ő bizott, ő képviselt egy nagy jövőt . . . . . mindaddig míg meg nem halt . . . . . hontalanul.

Ez volt az ő élettérte; ezt tanultam a külföldön a külföldtől, én, 'kedves halottunknak hű fia; és ezt fogja róla feljegyezni a Magyar történelem!

Mély tisztelettel:

Kossuth Ferencz.

Kis városok jövője.

Mióta a magyar nemzet értelmiségének középosztálya, a polgárság öntudatosan halad azon az úton, mely a nemzeti vagyonosodás felé vezet: a kis városok jövője és jelentősége nemcsak nemzet-gazdasági szempontból emelkedett kiváló fontosságra, hanem a művelt magyar iparosztály értelmiségének törekvése nemzeti szempontból is figyelemre méltó.

A magyar nemzet megizmosodásának egyik főfeltétele ma már kétségtelenül az, hogy képesek-e a vidéki kis városok érdekeinek érvényt szerezni? A legtöbb vidéki kis város mintegy középpontja a hozzá természet-szerűen csatlakozó vidék anyagi emelkedésének és szellemi műveltségének s így mindig csak attól függ az illető vidék fölvirágzása is, hogy helyes irányban, helyes módon tudja-e valamely kis város ezt a feladatot megoldani.

Annak ellenére, hogy mi agrikulturni ország vagyunk, iparunk is némi részt kér a világversenynben. A mezőgazdaság terményeinek feldolgozásában, jelesül a malom és bőripar terén mondhatjuk: jelentékeny helyen állunk s ezzel már a külföldnek is számolnia kell. Nem csodálkozhatunk tehát, hogy a mezőgazdasági gépjáratás is oly fényes fejlődésnek indult, hogy a külföldi tőke is megtelepedett nálunk, melynek kamatai szépen ki is vándorolnak, a mi világos kárunkra.

Az utóbbi időben a nagyiparnak eszelen versenye nincs valami lekiismeretes tekintetével a szerényebb anyagi erővel dolgozó kisiparra, mely pedig nem versenyeget mással, mint szolidaritással és becsületességével.

Azt ma mindenki elismeri, hogy a kisipar kérdése fontos napi kérdéssé lett. S mely belátású államférfiak, avatott nemzetgazdászok török elméjüket a kérdés helyes megoldásán. Hogy sikerül-e, ez a jövő titka. De mi a siker tekintetében aggrályokat táplálunk. Az állam erejének biztosítása lenne a kérdés, megoldása esetén; mert egy osztály mentene meg jóformán az elzúllás és proletáriátus elől, mely osztály eddig becsületes munkával kereste kenyérét.

A nemzeti fejlődés és nemzeti társadalom kifejlődése bizonynyal inkább várható a kis-

ipar virágzása esetén, mert a kisiparos becsületes munkája ez által nemcsak vagyoni függetlenséget ér el, hanem önállóságot is. A pénz és vagyon arányosabban osztja el, az iparos a szabadságszeretnek alapját is nagyobb mértékben veheti meg.

A független és vagyonos középosztály mintegy gerincét képezte mindenkör az élő nemzetnek s ezt a középosztályt, ha pusztulni kezd, mindenáron meg kell menteni.

Első törekvésünk legyen tehát, hogy a középosztály anyagi boldogulásának útját ne vágjuk, hanem a társadalom intézői férfainak oda kell hatniok, hogy böles előre-látással a jövőbe tekintve, minden közügyet, mely e kérdéssel összefüggésben van, a kisipar érdekében kell elintézni.

De magának a kisiparnak sem szabad tétlenül nézni a viszonyok alakulását; nem szabad arra várnia, hogy mindég és mindenben az államhatalom jöjjön segítségére, hanem feladata: a saját érdekében a küzdőtér teljes mértékben elfoglalni, mert nálunk a kisipar fejlődése igen fontos, nagy és nemzeti érdek, melynek előmozdítása hazafiai és erkölcsi kötelesség.

Azt mondtuk, hogy a kisiparnak magának kell első sorban magán segítenie, ezt azonban csak úgy éri el, ha a viszonyok helyes fölismerésével úgy találja meg a kibontakozást, hogy az csakugyan áldásos legyen és nagy időkre hasson ki. A kis városok jövője attól függ, hogy képesek-e az eddig elnyomott kisiparnak érdekeit előmozdítani.

Mind ezek nem új dolgok, de még mindég úgy vagyunk velük, hogy nem eléggé ajánlatos minél sürűbben emlegetni. Ha tan a sok sopánkodás végre is süket fülekre nem találna.

Ujdonságok.

Szentes, 1894. június 3.

— **Személyi hír.** Csató Zsigmond dr. alispán a f. hó 1-én a hajnali vonattal Szegedre utazott, hogy a szeged-tápei határjárást megejtse. Az alispán hétfőig marad Szegeden, amikor Dorosmára utazik ki, hogy Kelemen Béla dr.-tól a fősztalga-bírói hivatalt átvegye és ugyanazt Mátyás Kálmán h. fősztalga-bíró-nak átadja.

— **Lemodott a kormány.** Napok óta van lázas izgalomban az egész ország: vajon mi lesz hát már? Győz vagy bukik a Wekerle-kabinet az egyházpolitikai kérdésekben? Megmarad tovább a kormányrúdon, vagy beadja a lemondását? A bizonytalanságnak június 1-je vetett véget. W e k e r l e beadta a maga és a kormány lemondását a felségnél és a király ezt a lemondást elfogadva, K u h e n H é d e r v á r y Károly gróf horvát bánt bízta meg az új kabinet alakításával, aki e megbízást elfogadta. A kaszinóba f. hó 1-én az esti órákban érkezett erről távirati értesítés Budapestről és nagyon rövid időbe telt, hogy a hír városzerte elterjedt, nem kis izgalmat kelte mindenfelé.

— **Temetés.** A f. hó 1-én volt id. S a r k a d y Nagy Mihály temetése, Szentes lakosságának impozáns részvétével. A hulla Bpestől ugyanaz nap a reggeli vonattal érkezett meg s a vasúttól gázszembe vontnyégen fogaton szállították azt a gázszínházhoz, hol a koporsót nyomban ravatalra helyezték. A temetésen résztvettek: a megyei és városi tisztikar, Fabián-Sebestyén község előjárósága és a tisztántúli járás fősztalga-bírója, az árment.-társ. tisztikara, a pénzintézetek igazgatóságai, az épp Szentesen időző Szabó esperes és számosan az intelligencia tagjai közül; ezenfölül nagy népsokaság. Egyszerű, cerimónia nélkül való volt a halotti gázszertartás, mint egyszerű, szerény volt a boldogult is egész életében. Az egyházi ének után G e r ő c z Lajos ref. lelkész mondott rövid, szívrható imát, ezt ismét egyházi

gyászéneknek követték, amelyek elhangzásával feltették a koporsót a virágkoszorúkkal egészen elreptet 4 lovas halottas kocsi-ra és megindult a menet ki, a ref. közép-temetőbe, hol a család sírboltjában talál a megboldogult örök nyugalomtal.

— **Jutalom-játékok.** Két jutalom-játék esik szintársulatunk e heti műsorának keretében s mind a kettő olyan, hogy a megjutalmazottakra fel kell hívniuk a közönség figyelmét, miután minden tekintetben méltó arra, hogy őket a legnagyobb mértékben ki-tüntesse egy telt ház formájában megnyilatkozó pártolásával. Kedden ugyanis K i s s Mihályné, a vidék egyik legkitűnőbb anyaszínésznőjének és férje K i s s Mihálynak lesz együttes jutalomjátékuk, mely alkalommal C s i k y Gergely »N a g y m a m a « című kitűnő vígjátéka kerül színp. Csütörtökön pedig a tarsulat szépiangy tenoristája, H r u b o s Árpád tartja a jutalomjátékát »R i p p - R i p p « regényes operettben, mely bő alkalmat ad neki bravúros énektelenségét megcsillogtatni. Mind a három jutalmazandó nem egy kellemes, élvezetes estét szerzett már a közönségnek, mely viszonzásul most azzal halálhaja ezt meg, ha jutalomjátékukat a pártolásával anyagilag is fényes sikerűvé teszi.

— **Betörés.** A f. hó 1-ről másodikára viradó éjszakán ismeretlen terhes vagy tettesek betörték B e r g e r Soma III. tized Gyarmati féle házában levő boltjába, honnan is el-tolvajoltak: 3 koronát és mintegy 8—10 ft aprópénzt, egy veres kővíz férgyűrűt és néhány pénzértárcát. A megkezdett nyomozás eddig csupán azt derítette ki, hogy valami gatyás ember volt a tettes, ami pedig édeskeves, mert köztudomású, hogy ilyenkor a meleg idők beálltával Szentesen ezerszám kerülökik gatyás ember. A rendőrség egyébiránt erélyesen folytatja a nyomozást, hogy a jómádatat valamiképen kézre kerítse.

— **Az iparos-iffak népnünnepe.** Az iparos-iffak önképző-körének a f. hó 10-iki népnünnepe iránt, melyet táncvigalommal egybe-kötte, a túl a kurcai ligetben fognak megtartani, általános érdeklődés mutatkozik városzerte, mely a legszebb siker reményével biztatja a rendezőket. Egyébiránt maga a rendezőség is szorgoskodik e siker elérésére érdekében, mely célból kiváló gondoskodása tárgyát képezi az is, hogy a népnünnepre kivonuló közönség a ligetben jó kiszolgálással találjon minden tekintetben. Az iparos-iffak önképző-körének e nemű tavalyi vigassága megalapította már a népnünnepek új hírét, mely bizonyára csak öregbedni fog a 10-iki mulatsággal.

— **Színházi játékrand.** Szintársulatunk jövő heti műsora a következőleg van megállapítva: Ma, vasárnap »P r i m a d o n n a «, énekes bohózat; hétfőn »S z u l t a n « operett; kedden K i s s Mihály és neje jutalomjátékuk »N a g y m a m a « vígjáték; szerdán »A két Rantzau« színmű; csütörtökön H r u b o s Árpád jutalomjátékuk »R i p p - R i p p « operett; pénteken zónaelőadásban »V é n b a k k a n c s o s « népszínmű; szombaton »S z é p H e l e n a « operett. A műsorozat elég gazdag és változatos. Ujdonság is van benne kettő és így méltó, hogy a közönség a törekvő szintársulatot az előadások látogatásával pártfogolja.

— **Évzáró vizsgák.** A helybeli izr. hitközség iskolaszéke a f. hó 1-én tartott üléseben tüzte ki az elemi népiskolája idei évszázó vizsgálatának határidejét. E szerint a vizsgák a f. hó 24-én kezdődnek az I. osztályal, 25-én vizsgázik a II., 26-án a III. és 27-én a IV. osztály, mindenkor délután. Utolsó napon, 27-én lesz az általános torna-vizsga és ezt követően az iskola évzáró ünnepe, mely alkalommal a jutalomdíjak is kiosztatnak, még pedig az eddigi rossz szokástól eltérően, csakis pénzbeli jutalmak és csak szegény sorsú jó tanulóknak.

— **Gyermek-majális.** Az E h r l i c h Laura magánóvójának apró növendékei tegnap délután majálisoztak a túl a kurcai ligetben. Fél négyre volt, hogy az apróságok a dedó-ból csengő zeneszó kíséretében, zászlósan, ünnepi ruhába öltözve, és örömtől kigyulladt

tekintettel kivonultak a ligetbe, hol csakhamar versenyre kelt az édes, ezüstös kacagásuk rigófútytel, pinytőke csicsérgéssel. Öröm volt nézni a kedves gyereksereget, ahogy hol játszottak, hol danoltak, hol meg táncra perdültek a felharánzó zene ütemére. Sok nézője is akadt a kicsinyek vígalmának. Szülők és gyermekbarátok sokasága körben fogta el a mulató helyüket, hol az esti örök idők, egy kedves vígasság emlékével térvén ezután haza, hogy almukban tovább szőjjék a délután örömeit.

— **Furcsa mánia.** Hónapról-hónapra kap a helybeli rendőrség Budapest főváros tanácsától egy paksamátát és abban egy jó csomó marhalevelet azon felhívás kapcsán, hogy indítsák meg a kihágási eljárást F e k e t e Ignác szentesi illetőségű marha-kupec ellen, aki a vidéken Budapestre szállítás céljából ésszevásárolt jószág marhaleveleit mind közbiztonságosan azzal hátrátoltatja, hogy 6 budapesti lakos, csupán azért, mert ezzel minden marhalevélnél mintegy 10—15 krt meg takarít. Legújában 31 ilyen marhalevelet küldött le a főváros tanácsa rendőrségünkhöz.

— **Uj lap.** A »S z e g e d i H i r a d ó e« volt szerkesztője, K e m e c h e y Jenő bejelentette vármegyének alispáni hivatalának, hogy »N é p j o g e« címmel, saját kiadásában és felolós szerkesztésével mellett Szentesen egy munkás hetilapot fog megindítani, 2 frt évi előfizetési díjjal. Az új lap első számanak tegnap kellett volna, a bejelentés szerint megjelenni; de hogy mi késleltette ezt: elgondolni se tudjuk.

— **Gyermekek öröme.** A helybeli jótékony-nőegylet által fenntartott kisedővő növendékei, az evangélikus egyház elemi népiskolájának tanulóival társulva, a f. hó 6-án, szerdán délután 3 órakor vonulnak majáliszozni a túl a kurcai ligetbe. A kicsinyek ez örömnappjára szívesen látja a nőegylet a szüléket és gyermekbarátokat is vendégül.

— **Távgyaloglók figyelmebe.** Az iparosifjak önképző-körének rendezősege tudatja, hogy a f. hó 10-iki népünnepep távgyaloglására versenyzők jelentkezhetnek vasárnap, 3-án egész nap, hétfőn 4-én és csütörtökön, 7-én esti 7—9 óra közt a rendező bizottságnál, az egyleti helyiségben (ipartestületi-ház); nemkülönb, hogy jegyek mar a mai naptól kezdve kaphatók a meghívókon között elárusító helyeken.

Irodalom.

»Aiföldi Képek« címmel, V e t r ó Lajos Endre hm.-vásárhelyi fiatal író, első kötetét bocsátja előfizetés alá.

A kötet kisebb eibeszeléseket és rajzokat foglal magában, melyek közül egy párral találkozott is már a közönség a vásárhelyi és fővárosi lapok hasábjain.

Nagy igényekkel e munka nem lép fel, de az olvasó közönség azon része, mely szívesen gyönyörködik egy-egy elcselt kedves jelenet egyszerűségében, vagy Tiszapartunknak előttük is ösmerős élethű leírásában, rajzában: az sok kedves ösmerősével fog találkozni ezen könyvben.

Az »Aiföldi Képek« 1. kötetben, 7 ivnyí terjedelemben, csinos kiállításban, finom velin papírosan, képekkel jelenik meg. A szöveg illusztrálásához szükséges képek szép és kifogástalan kiállítását Weinwurm budapesti fényképész fő-fényírdája eszközösi dacára a képek költséges voltak, a »Aiföldi Képek« ára füzve 80 krt.

Tekintettel a könyveknek sokak által kedvelt díszesebb külsejére, az »Aiföldi Képek« félbörtes (amateur) kiadásban is megrendelhető 1 frt 50 krtért.

Gyűjtők minden 10 előfizető után 1 tiszteletpéldányt kapnak.

Az »Aiföldi Képek« f. évi július hó utolsó felében fog megjelenni, miért is az előfizetési ívek és pénzek Vásárhelyre, a »Városi könyvnyomda«, mint kiadó-tulajdonoshoz ezen év július hó 1-ig küldendők be.

Színház.

Olykor úgy rémlik, mintha közönségünk megemberelné magát, ahogy ismét olyan meleg pártolója legyen a színészetnek, amelyenül országosan jó hírnévnek örvend. A szinkör padsorai egy-egy előadás alkalmára szépen megtelnek nézőkkel; de bizony csak muló érdeklődés ez s napoktól ismét üresen tátong a színpadra a nézőtér egy-egy jobb, jövedelimesebb este után.

Pedig B o k o d y mindent megtesz, hogy a közönség igényeit tőle telhetően kielégítse. Műsora változatos, felöleli a színműirodalom legújabb és java termékeit is, az előadások kerekdedek, összevágók és a dekoratív keret olyan gondos, amilyent az utóbbi években nagyobb arányú színtársulatoktól sem láttunk mint a B o k o d y é.

Hát igaz, hogy Szentesenek voltaképpen nem a tavaszi időszak az igazi színházi évadja, hanem az aratás után, a nyarutól és őszel, amikor a nép kezében is több a pénz, de meg a szorgos mezei munka se köti le annyira az idejét; de azért mégis szégyenletes az, amilyen üres ház mellett az előadások jobbadán lefolynak és hogy a színgazgató a berukkolása idejét megtévesztette — ez még nem indokolja közönségünk közönyét.

Ezért nem szűnik meg a színház tömegesebb látogatására buzdítani, hívni, hogy erre irányuló törekvésünknek végre már mégis lesz fogantaja.

Utolsó színházi tudósításuk óta színre kerültek:

C s ü t ö r t ö k ö n, »F r a n c i l l o n« D u m a s Sándor nagyhatású színműve, a címszerepben B o k o d y n é v a l.

Keveset mondunk, ha azt állítjuk, hogy B o k o d y n é Francillonja kitűnő alakítás volt. Ha fizikuma csak kevésbé erőteljesebb volna, bizvást állíthatnók, hogy nálánál jobb személyesítőjét e szerepnek nem mutatja fel ma a magyar vándorszínészet. Egész játéka az értelmes, intelligens színésznőre vall, aki szerepét mélyen átgondolja és mikor a legapróbb részletekig kidolgozva a lámpák elé viszi, át is éri azt.

Mellette kiténtünk: S i p o s Gizella (Anctte), aki szokott kedvességével adta a mély érzésű fiatal leányt, V á g ó (Lucien gróf) és K o v á c s (Stanizlaus). A kis számú közönség figyelmét mindvégig teljes mértékben lekötötte a darab érdekes, izgalmas mcscszövése és a színészek összevágójátéka.

P é n t e k e n, f. hó 1-én zóna-előadásban L u k á c s i Sándor népszínműve, a »V e r e s h a j ú« ment közepes számú közönség előtt. A címszerepet (Kata) V á r a d i n é játszotta, aki ma is megerősített bennünket azon nézetünkben, hogy benne a társulat egy temperamentumos, jó erőt nyert. Az előadás jó sikerében osztoztak vele: K i s s n é (Sajgóné), S i p o s Gizella (Zsófi), B o r s i c k y Iona (Sári), B e k e Lilla (Julesa), K o v á c s (Keszeg), K i s s (András) és H r u b o s (Ferkó).

Tegnap este H e r c e g Ferenc kitűnő bohózatát, a »H á r o m t e s t ö r t e« imélték, épp olyan jó, kerekded és összevágó előadásban, mint a bemutató volt.

Ma este újdonság kerül színre: K ö v e s s y Albert »A p r i m a d o n n a« című énekes bohózata, mely Budán kasszadarab volt a mult nyáron.

Esküdtzéki tárgyalás.

Május 31-én folyt le másodizben, a budapesti esküdtzések előtt, annak a sajtópernek a végtárgyalása, melyet Csongrádvármegye közigazg. bizottsága határozatából még 1891-ben hivatalból indított meg a kir. ügyész Sz i m a Ferenc szerkesztő ellen s amelynek első tárgyalása során, a meg nem jelent S i m a t., az esküdtzek verdiktje alapján, 6 hónapi fogházra ítélte a törvényszék.

S i m a Ferenc nagy apparátussal készült fel a tárgyalásra. Védője volt I s s e k u t z Győző dr. országgyűlési képviselő, tanúja a pártjának minden fegyverfogható káplárja és közharcosa, számszerint 16-an.

A tárgyalás ezúttal S i m a Ferenc felmentésével végződött, ami eszünkbe juttatja saját sajtóperünket, melyben f e l p e r e s i, v á d l ó i minőségben n y e r t e s e k voltunk s amelynek tárgyalása után a jogi képviselőnk, — egyike a főváros e téren legjelesebb erőinek — megkönnyebbülten így kiáltott fel:

— Jó, hogy túl vagyunk rajta és így vagyunk túl. Megvallom, büszke vagyok rá! Mert nagyobb diadal az, mint v á d l ó nyert meg a mi esküdtzésekünk előtt egy sajtóper, t i z olyan s a j t ó p e r b e n való győztessegnél is, amelyben v é d ő volnék.

És aki az esküdtzések tárgyalásainkat figyelemmel kíséri, be kell ismernie, hogy tényleg így van, hogy ezen intézmény előtt százsorososan kedvezőbb a helyzete a vádlottnak, semmint annak, aki a becsülete durva megsértőjén keresi a megtorlást, a törvényt oltalmát.

Az esküdtzések tárgyalás, mely csak az ímént folyt le, szintén erre tanít; bár egyébként nem sajtóelőzőt érdekes mozzanatok hiányán, — miként ez az itt következő tudósításunkból is kiténik:

A törvényszék megalakul.

Elnöke: Z s i t v a y Leó, szavazóbirák: C s e k e és C z e k é l i u s, jegyző: K r e n e d i c s. A főügyészséget mint közzvaldó K u s z k a Miklós dr. kir. ügyész, a védelmet I s s e k u t z Győző dr. képviseli.

Inkriminalva van a »S z e n t e s i L a p« — »N e m e s i t é l k e z ő k e s« »K i a b ű n t a k a r ó k f e j e« című cikkre.

A vád két rendbeli nyilvános tárgyalásra és becsületsértésre szól.

Az esküdtzések megalakításánál vád és védelem kimerítik a visszavetési jogukat és végül tagjai lettek ez esküdtzéseknek: Hegedűs József, Orley Lajos, Kolta Aladár, Hatsek Béla, Gundel János, Balog Albin, Pertl Géza, Tyroler Jakab, Karfunkel Salamon, dr. Kertész Ába, Csalyányi Károly, Kramer Bernát rendes, és Udvardy Lajos, Drechsler Béla póttagok.

S i m a Ferenc az általános kérdésekre elmondja, hogy 41 éves, református, családos, orsz. képviselő és lapszerkesztő, sajtóvétségért büntetve volt.

A vádléval felolvastatván, S i m a kijelenti, hogy az inkriminált cikkeket ő írta és a felelősséget elvállalja.

K u s z k a dr. közzvaldó a törvény korlátai közt teret kíván adni minden bizonyításnak s e célból a maga részéről betérjeszti az összes fegyelmi iratokat, melyek az inkriminált cikkekből felsorolt fegyelmi ügyekre vonatkoznak. E z i a t o k közül minden egyes esetben a vármegye fegyelmi választmányának első fokú ítéletét, valamint az ezek fölébbezése során hozott belügyminiszteri határozatokat kéri felolvasatni.

I s s e k u t z Győző dr. védőügyvéd szintén tért kíván a bizonyításnak. Beszédjében azonban untalan el szeretne kalandozni mindenfelé, az inkriminált cikkeket keretén túl eső fegyelmi ügyekre is, amit elnök mindentnyiszor erőlyesen megakadályoz, figyelemzetvén védőt, hogy itt egyéb joga nem lehet, mint azon okmányokat bocsátani a törvényszék elé, amelyeket felolvastatni kíván. Hogy aztán megengedje mindazok felolvasását: ezt megbíralni a törvényszék kizárólagos joga.

Védő ügyvéd erre 16 tanút jelent be kihallgatásra. Eredeti kollektója ez a tanúknak.

Igy p. a Csemegi-féle számadások ügyében magát C s e m e g i t, a Filó Tihamér elcsapatása ügyében magát F i l ó Tihamért és T ó t h Kálmánt, T ó t h Kálmán elcsapatása ügyében szintén magát T ó t h Kálmánt és F i l ó

„A kovácstól vásárolj ne a kolompártól!”
tartja egy régi példaszó.

Joggal vonatkozathatom ezt az én üzlethelyiségemre, mert csak az olyan nagy kiterjedésű üzlet, amilyen az enyém, jár óriási áruhalmozok készpénzbevásárlása és egyéb előnyök folytán kevés üzleti részivel, ami végeredményében a vevők javára esik.

Gyönyörű mintákat magán-megrendelőknök díjtalanul és bérmentve küldök. Dús tartalmú, eddig soha nem létezett gazdagságú mintakönyvek szabók részére bérmentve.

Öltözék szövegek.

Peruvien és Dozking a magas Klérus, előírás szerinti szövegek cs. és kir. hivata/nok-egyenruhák valamint veteránok, tüzoltok, tornászok és urasági inasok részére; teke- és játékszalszövegek, kocsihúzatok, loden vízhatlan is, vadászkabátokhoz, mosószővegek, úti-plédek 4 frittól 14 frittig stb.

Jutányos, tisztességes, tartós, tiszta gyapjűszöveket és nem olcsó rongyot, mely még a megvarratás díjára sem érdemes, ajánl 20-17

Stikarofsky János

BRÜNNBEN (az osztrák Manchester).

A legnagyobb gyapjűszövet gyári raktár fél millió forint értékben.

Árúszétküldés csakis utánvétellel!

Levelezés: német, magyar, cseh, lengyel, olasz, francia és angol nyelven.

Véghlesi

VERA-FORRÁS.

Hazánk legtisztább, legolcsóbb és legjobb szénsavdús, égvényes

Savanyúvize Véghles-Szalatnán

Zólyom megye, nemeskéri Kiss Miklós uradalmában. — Olcsóbb mint bármely más ásványvíz. 1½ literes üveg 25 kr., 1 literes 20 kr., fél literes 15 kr.

Egyedüli raktár, Szentesen: Dobray Sándor kereskedésében, hol mindég friss töltésben kapható. 1-2

Főnyeremény
esetleg
500,000 márka

Szerencse-jelentés!

A nyereményekért
az állam
kezeskedik.

Felhívás, a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsolás nyeremény eselyeiben való részvételre, a melyben

10 millió 452,425 márkát kell feltétlenül nyerni.

Ezen előnyös pénzsorsolás nyereményei, mely tervszerűen csupán 110,000 sorsjegyet tartalmaz, a következők:

18-15 A legnagyobb nyeremény 500,000 márka.

Jutaléknyeremény 300,000 márka.		56 nyeremény . . . á 5000 márka	
1 nyeremény . . .	á 200,000	106	á 3000
1	100,000	253	2000
2	75,000	6	1500
1	70,000	756	1000
1	65,000	1237	500
1	60,000	21	360
1	55,000	120	200 és 150
2	50,000	33950	148
1	40,000	7992	á 127,100 és 94
5	20,000	10848	á 67, 40 és 20
3	15,000		
26	10,000		

összesen tehát 55,400,

mely rövid néhány hónap lefolyása alatt, hét osztályzatban biztosan húzásra kerül. Az I. osztály főnyereménye 50,000 márka, mely a II. osztályban 55,000, a III. osztályban 60,000 a IV. osztályban 65,000, az V. osztályban 70,000, a VI. osztályban 75,000, a VII. osztályban 200,000 márkára emelkedik és a 300,000 márka pramiával együtt 500,000 márkát tesz ki.

Az első nyeremény húzásra, mely hivatalosan van megállapítva,

egy egész sorsjegy ára csupán 3 frt 70 kr.

egy fél sorsjegy ára csupán 1 frt 85 kr.

egy negyed sorsjegy ára csupán 95 kr.

beleszámítva a Németországra érvényes bélyegilletéket is.

A résztvevők mindenikének, közvetlenül a sorshúzás megtörténte után, minden külön felhívás nélkül nyomban megküldöm a hivatalos sorshúzási jegyzeteket.

Sorsolási tervet az államcimerrel ellátva, melyből a betétek és a nyeremények felosztási terve mindhét osztályra betekinthető, előzetesen küldök.

A nyereménypéizek kifizetését és szétküldését az érdekeltek nevére, pontosan és létkiemeseten közvetlenül magam eszközlöm, a legnagyobb titoktartás mellett.

Megrendelések postautóvámnyal vagy levélileg kéretnek eszközöltetni.

A már küszöbön levő húzásokra való tekintettel kérem a megrendeléseket azonnal,

de legkésőbb június hó 13-ig

bizalommal intézni Heckscher József Bank- és pénzváltó üzletére HAMBURGban.

Első tokaji Cognacgyár

kizárólagos raktára

ifj. Kovács Sándor

kereskedésében.

Eredeti gyári árak.

Tokaji cognac V.	1/1 pal. 1/2 pal.	frt 2.—1.20.
Tokaji cognac V.O.		3.—1.75.
Tokaji cognac V.C.O.		4.—2.50.
Tokaji cognac V.O.C.B.		5.—3.—.
Tokaji cognac sec		8.—5.—.
Tokaji korona cognac		10.—6.—.
Tokaji conac Medizinal	200 grm. üvegen	1.20.

Ugyanott kapható:

Palack borok.

Ménesi sziklabor	1/1 lit. pal.	1 frt 60 kr
Magyarádi Rizling	1	80
Badacsonyi 1884	1	—
Somlói savanykás	1	—
Rózsamáli	1	30
Tokaji szomorodni	—	80
Ménes-Gyoroiki vörös	—	80
Budai vörös	—	80
Egri vörös szemelt	1	—
, , , 1 lit.	1	30
Szegzárdi vörös	—	70
Tokaji aszú fél literes pal.	2 frt és 3 frt	

Pezsgő.

Carte blanch d' or. 2 frt 20 és 4 frt 20 kr.

Friss töltésű ásványvizek.

Mohai Ágnes, Margit forrás, Giesshübli, Borszéki, Parádi, Rohitschi, Templom forrás, Gleichenbergi János és Emmaforrás, Seltersi, Salvator, Lipiki, Csizi, Marienbadi, Koritnicai, Roncegnoi és Guber forrás.

Keserű vizek.

Ferencz József, Rákóczy, Victória, Herkules, Petőfi és Hunyadi János 3-1 források.

Palack sörök.

Dreher Antal kőbányai serfőzdejéből.

Márciusi sör palackja 18 kr.

Király sör palackja 20 kr.

Nagyobb vételnél engedmény.

K S A R G ELISMERT NÉLKÜLÖZHETLEN FOGTISZTÍTÓ-SZERE A L O D O N T

(orvosrendőrileg megvizsgálva).

Úton rendkívül praktikus. Illatosan-üditő. Mindenütt kapható.

Hogy jólétünkre és egészségünkre a legfontosabb a jó emésztés, mindenki tudja; de még kevésbé ügyelnek arra, hogy ennek elengedhetlen előfeltétele az ép, egészséges fog. A régi mondást: »Aki jól rág, félig emésztte, nem lehet elégszer és elég nyomtatékosan ismételni.

Thomas E. M. tanár csász. tanácsos és udvari fogorvos Bécsben, dr. Koch tanár és más tudós tekintélyek, legutóbb dr. Miller W. D. a berlini fogorvosi intézet tanára is, az ő művében: »A szájüreg mikroorganizmusa« (Lipscse 1892.) meggyőzően bebizonyították, hogy a szájüreg nedvesen meleg körében minduntalan és képzelhetetlen mennyiségben képződnek mérgeanyagok, valaminthogy az ebből keletkező, olykor igen veszélyes betegségeknek csak a száj rendszeres és lelkiismeretes tisztántartásával lehet elejét venni. A szoros összefüggés az egészségtelen száj és egészségtelen gyomor közt csak e legújabb beható búvárlatok révén állapított meg.

Csupán a víz nem távolítja el a mérgeanyagokat. Ez csupán egy lelkiismeretes szakképzettséggel készült antiseptikus fogtisztító szernek reggel és este való rendszeres használatával érhető el, amelyen a Sarg-féle általánosan kitűnően elismert *Kalodont*, melynek folyton növekedő száma már milliók és milliókra tehető közfogyasztása legfényesebben igazolja e szer kitűnő, értékes voltát.

Rousseau mondja: »Egy szép fogorsó nő sohasem rút!« De nem csupán a szépség és egy mosolygó ajk varázsa érhető el a fogak ilyenén gondos ápolásával, hanem — ami sokkalta fontosabb — ezzel egészségünket is épüljük egész a késő aggkorig.

Az elmondottak igazolása, a legmagasabb köröktől származó elismerő és megrendelő levelek minden darab *Kalodont*-hoz vannak mellékelve.

Övöködni kell a csomagolásban hasonlatos, csalásra szánt, de egyébként értéktelen utánzatoktól,

Gazdáknak és takarmány-szállítóknak különösen figyelmébe. Igen kedvező feltételek mellett kölcsönzők **vizmentes ponyvákat** kazal-letakaráshoz, takarmánnyal meg rakott vasúti kocsikhoz, stb., a miért is ponyvák bevásárlása feleslegessé válik.

Mindenféle természetesen teltett és kátrányozott ponyvákat, újakat és használtakat 50%-al olcsóbban adok, mint bárhol.

Zsákok

ujak és használtak, minden gazdasági terményekhez alkalmasak, **rendkívül olcsó áron.**

Repce és behordóponyvá

3 frt 20 krtól 4 frt 20 krig és feljebb.

N A G E L A D O L F

Budapest, Arany János-utca 10.

12-5

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*
Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hírnévnek örvendő. Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi köszvény, csúsz és tagszaggatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólóg emlékeztetőre hozza. Ezen tinktura már 25 év óta, mint **legmegbízhatóbb** háziszer általánosan kedvelt és emélfogyva már további ajánlásra nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 kr. vagyontaloknak is lehetővé teszi, ezen kitűnő háziszernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony” védjegyre ügyelendő, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a város Horgonyával ellátott üvegek valódiak. Itt a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerárta-hoz: Richter gyógyszerárta, az arany oroszlanhoz” Prágában vagy Torók József gyógyszerészhez Budapestben.

Czeplédi Fülöpnek

I. tized 426-ik számú háza kedvező feltételek mellett eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal. 3-2

Néhai ifj. Sarkadi N. Mihály,

volt polgármester, hagyatékából eladok 5 drb csongrádmegyei takarékpénztári részvényt. 2-2

Dr. Polacsek Albert.

Első és legrégebb óra- és varrógép-raktár

FELSENBURG BENEDEK ÓRA- ÉS VARRÓGÉP-RAKTÁRA, SZENTESEN.

ALULIROTT tisztelettel felhívom a n. é. közönség figyelmét 21 év óta fennálló óraraktaimra, hol a legjobb szerkezetű **ingá-, schwarzwaldi- és ébresztő faliórák**, valamint a legfinomabb **svájci zsebórák** arany-, ezüst- és nickel tokokban, valamint mint különlegességek a világhírű **gia-hüti és Longines órák** jutányos áron és előnyös részletfizetés mellett kaphatók.

Varrógép-raktáramban a legjobb gyártmányú **Howe, Singer** és legújabb és legfinomabb szerkezetű **karikagépek** családú és iparos használatra, valamint **cylindercar-gépek** és 2 tüvel dolgozó varrógépek épíszek számára, két spulnis varrógépek, melybe egész gombolyag cerna befelé, úgy, hogy a cernagombolyítással az időt nem kell tőteni. Eladás előnyös havi vagy heti részletfizetés mellett is.

Azonkívül a legjobban ajánlhatom dús választékú **aranyozott és barna keretekben levő kép- és tűkór-raktáramat**, melyeket **részletfizetésre** szolgáltatók, valamint legfinomabb **szemüvegeket**, melyek elsőrangú optikai gyárból kerülnek ki. — **Órák és varrógépek javítását** gyorsan, pontosan és felelősség mellett teljesítem.

Midőn a n. é. közönség 21 év óta működésem iránt tanúsított bizalmát megköszönöm, kérem azt számonra továbbra is fenntartani.

Kiváló tisztelettel:

FELSENBURG BENEDEK.

Szentesen, Kossuth-tér, a ref. bérházban.

Cséplőgép-tulajdonosoknak!

Az urikány-zsilvölgyi magyar köszvény-bánya-részvénytársaság

ajánlja a cséplési idényre a gőzcséplő-gépekkel rendelkező t. földbirtokos uraknak

I-ső minőségű lupényi köszvenét

mely gőzfejlesztő erőben majdnem egészen egyenrangú a legfinomabb porosz szénekkel és mint darabos, koczká-, dió-, rostált-akna-, akna-, dara- és porszén jön forgalomba.

Megrendelések idejekorán küldendők akár a társaság vezérigazgatóságához, Budapest, Nádor-útca 12., akár a társaság képviselőjéhez, Bleier Soma és Ármin úrhoz Mezőtúron, ahol mindennemű felvilágosítással is készségesen szolgálnak. 6—4

Fürdőidény-megnyitás
pünkösd napján,
folyó évi május hó 13-án.
Lápfürdők — aczélforrások.

„BUZIÁS“

GYÓGYFÜRDŐ

hasonló a Spaa, Pyrmont, Schwalbach és Pyrawarthi aczélforrásokkal, kitünő meleg és hideg vasacélfürdőivel, moor- és ásványfürdőkkel, tükörfürdővel és uszodával. Hidegvíz-gyógyintézet és Massage.

IVÓ-KÚRA

kitünő eredménnyel vérszegénység, időt gyomor- és béihurút, homok-, kö- és vesebaj, méh- és hüvelyhurút, vérzési rendeltenségeknél, magtanság, idegbetegség, bujakór, csúsz, köszvény és fejfájásoknál stb. Fürdőidény Május - Október. — Buziás gyógyfürdő vasúti állomás Temesvár, vagy Lugos. — Társasokosik az állomásnál. — Ismertetések kívánatra ingyen.

6—4

Fürdőigazgatóság Buziáson.

Máriaczei Gyomorcsépek

megszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és átlánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgringesség, bűzös lehelet, felléptetés, savanyú felbubogás, hasmenés, gyomorgringés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, urdor és hányás, gyomorgringés, széküles.

Hathatos gyógysermek főzöttül fejti ki, a meenyiben ez a gyomor-törő szerkezet, gyomorlúterhelésnél etelekkel és itállokkal, gúliszták, májbajok és hámorrioláá nál.

Említtett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitünően bizonyították, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forrástár.

Türök Jozsef gyógyszeriára

Budapest, Király útca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódságot bizonyítom“.

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók

Kapható: Szentesen Várad Jajos, Podhradszky F. K.-Sz.-Mártonban Szilárdi Károly és Remetey Dezső gyógyszerész vrtánál. 13—26

Föld-bérbeadás vagy eladás.

Rác László ügyvédnek

lapistói tanyaföldje három évre
haszonbérbe kiadó vagy örök áron eladó.

Feltételek megtudhatók a tulajdonosnál, Budapestben,
VI. Rózsa-útca 57. szám.

GROF ESTERHÁZY GÉZA-FELE

COGNACGYÁR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST.

Teljesen befizetett részvénytőke 640,000 korona.

Az osztrák-magyar birodalom egyik legnagyobb
cognacgyára.

ESTERHÁZY COGNAC

tiszta borból, idegen anyagok hozzákeverése nélkül
készül, miért is a közönség kedvenc itala, legelő-
kelőbb orvosi tekintélyek által ajánlva.

Több ezer
elismerő
nyilatkozat.

Mindenütt kapható

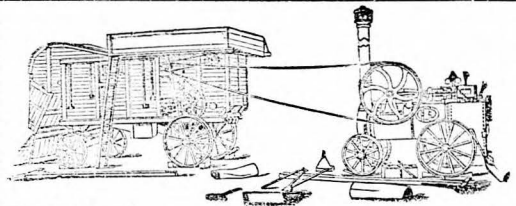
Diszoklevel,
aranyérem
és disz-
keresztrel
kitüntetve.

Gyárunk a legujabb technikai vívmányok alapján van
berendezve és a francia készülékeink feldolgozási ké-
pesége évenként 1.752.000 liter bort vesz igénybe.

Kapható Szentesen:

IFJ. HORVÁTH ISTVÁN, IFJ. KOVÁCS SÁNDOR,
SZÉPE KÁROLY, MANNÓ JÓZSEF-nél.

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben

saját hazai gyártmány

Kedves Felhasználók!
Gőzcséplőgépek
Legjártamosabb árak!

Rövidített levélcím:
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
BUDAPEST.

ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT.
Gyártalep: KÜLSŐ VACZI-ÚT 7.